

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. május 12.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 37. szám.

Előfizetési árak:
Ezrész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasáb s petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltérek díja előre fizetendő.

Egy fényes ünnepély.

Magasztos, hazafias momentumokban gazdag ünnepségek között szentelték föl mult szerdán az első magyar honvédségi tiszti akadémiának a Ludovikának a legalkotmányosabb király által adományozott gyönyörű, háromszínű lobogóját.

Minden ott volt ezen az ünnepen, a mi kedves a mi szívünknek és a miben a magyar állami öntudat gyönyörűségét találja. A király: a zászló ura, a király unokája: a zászlóanya; a főherczegek, élén a legmagyarabb József főherczeggel a honvédség főparancsnokával; Fejérváry a honvédelmi miniszter, a ki 1897-ben a magyar katonai oktatást megteremtette; a magyar kormány, a főrendiház és a képviselőház; a honvédség daliás képviselői: a tábornoki és tiszti kar. Ezenkívül a közös hadsereg főtisztjei. S mindezeknek központja a nemzeti trikolor katonai formába foglalva, Magyarország ezimerével, a király ékes monogrammjával, piros-fehér-zöld szegélylyel, megtisztelve és fölmagasztalva minden pompa és fény által a mit csak megadhatni a legnemesebb, legszentebb hadi jelképnek.

Mindez bearanyozva a vallás áldásai-

val, mintegy az isteni gondviselés meleg sugaraival, megilletve királyi beszéddel és emlékeztetéssel téve olyan látvánnyal, mely az állami ünnepélyekről vajmi ritka.

A mikor a király befejezte beszédét e szavakkal: „a Mindenható áldja meg a mi közös törekvésünket a haza javára!”, a tábornokok és magas állású tisztek egyszerre csak elfeledkeztek a hivatalos katonai feszességről. A csákok és tollas kalapok leröpültek a katonák deres fejéről s így éltették a magyar királyt, a mire ezerszeres viszhangot adott a polgári néptömeg.

Ha mindehhez hozzáadjuk, hogy ezt a katonai ünnepet semmisem zavarta meg s hogy a főváros utcái a felvonulás vonalán nemzeti díszben usznak: előttünk áll egy olyan katonai ünnep képe, a minél szebbet, harmonikusabbat 1896. jun. 8-ika óta nem látott a magyar nemzet.

És a mi a legfelelősebb ez ünnepélyben: a király maga gondoskodott a magyar nemzeti jelleg kifejezéséről, a király, a ki jól tudja, érezi, hogy trónjának legbiztosabb támaszát a magyar nemzet s a magyar honvédség képezi.

A nemzeti eszme kormányra jutott, diadalt ült.

A nemzeti eszmében egyesült a király és nemzet, magyar katonaság és magyar polgárság s a magyar király maga mondott áldást ez egyesülésre:

„a Mindenható áldja meg a mi közös törekvésünket e haza javára!”.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház keddi ülése szokatlanul erősen látogatott volt s még a karzatokon is kevés üres helyet lehetett látni. Ezt az erős látogatottságot annak a nagy érdeklődésnek kell tulajdonítani, melylyel a közvélemény azt a választ várta, mely Pikler egyetemi tanár ügyében tett interpellációra ennek az ülésnek a napirendjére volt kitűzve. Ezt megelőzőleg azonban más parlamenti élvezetben volt része a képviselőháznak. Tárgyalásra ki volt tűzve a Fiumében felállítandó, középfoku közigazgatási hatóságról szóló törvényjavaslat és Széll Kálmán miniszterelnök indítatva érezte magát, hogy a javaslatot Mezőssy Béla támadásai ellen megvédelmezze. A miniszterelnök beszéde a parlamenti ékesszólás remekműve volt és szinte látni lehetett, mint gyönyörködtek benne a hallgatók.

A képviselőház minden további vita nélkül általánosságban el is fogadta a javaslatot.

Azután Wlassics közoktatási miniszter felelt Zichy Aladár grófnak a Piklerügyben. Mindenki befutott a folyósóról, hogy halja a választ. Wlassics válasza rövid volt. Felolvasta Pikler nyilatkozatát, melyben kijelentette, hogy azokat a kifejezéseket,

TÁRGZA.

A pupos.*

— Irta Sebosi Samu. —

A kerületi rendőr háttal fordított a dühöngő szélnék. Köpenyének egyik szárnyát védőleg terjesztette ki, hogy a zsebéből elővont kis ezéduját elolvashassa: Kapocs Mari, varrónő.

Azután jelentékeny komoly tekintettel a szemben levő kopott házra nézett: Kanapé-utca 18.

— Ez a' köhögte lassan és a zöldrefestett kaput belökte csak úgy a eszmája orrával. (Egy kapuval szabad gorbáskodni.)

A kapun belül szűk folyosó látszott, melyen néhány gyerek gémberedett kezekkel kinlódott egy labdával. Az Isten hidege majd meg vette őket, de azért csak játsztak a lehető legvidámabb hangulatban.

— Itthon a kisasszony? — kérdezte a rendőr.

Az a melyik legjobban fázott; egy szöszke, átlátszó képű gyerek szólalt meg:

— A pupos?

— Persze, hogy pupos — ha pupja van, — mondotta a rendőr és tekintélyesen köpött, a mint a szivaresztőt kivette a szájaiból.

— Ott, azon az ajtón tessék bemenni, — magyarázta a szöszke, — a melyeknek nincsen kilinése. Kissé föl kell emelni, aztán kinyilik.

A hatóság jobb keze megtalálta a keresett ajtót és kopogtatott.

Belülről kellemes hang esendült meg. Nevetve, pajkos vidámsággal kiáltotta valaki:

— Künn tágas!

— Lánchordtát! Nem úgy van a'! — morgott a hivatalos közeg s aztán megemelte az ajtót, a mely csakugyan engedett és egyszerű, tiszta szobáskába nyitott be, melynek ablakánál ült a kis pupos varrónő, a ki munkáját annyiba hagyva, röstölkedve tekintett a rendőrré.

— Nem tudtam ki kopog — mondotta azzal a kellemes lágyan rezgő hangjával. — Azt hittem a Kati... Tetszik ismerni Katit?

— Nem én. Ezt keresem ni, — hangzott udvarias erőfeszítéssel a felelet.

A pupos leány átvette a felője nyújtott papírlapot s a rákuszált öreges írásból kibetűzte a saját nevét.

— Nekem szól — kiáltott gyerekes örömmel és hangjába valami izgalom vegyült. No Berezi, megálj csak Berezi. Most aztán meglátjuk, majd meglátjuk! Így jössz te vissza.

A kerületi rendőr átnyújtotta a kézbesítő ívet és megmagyarázta, hogy hol kell aláírni:

— Tessék csak a hun írva van, azon tul, egy kissé fölfelé. . . . ott a levián alól, tul az ujján, ott-ott megnyalazni a papírost s akkor tint-plajbászszal lehet írni, hogy költ ekkor és ekkor, ennek a hónapnak ennyi s onyedikén. . . .

Meg volt alaposan magyarázva a tudnivaló s a kis pupos megnedvesítette a papírost és arányos, gömbölyű betűkkel írta rá a nevét.

— Ugy-e, a bíró elébe idéznek? — mondotta a mint lassan, egymás mellé rakta a betűket.

— Oda bizony! Hát maga perel?

— Igen, én! Annyiba nem hagyom. Mikor

megmondtam neki, hogy megteszem, még kinevetett.

— Már pedig a nem kaczagás.

— Nem úgy-e? Azért van törvény, hogy igazságot adjanak. És én bizonyára kapok! Oh rendőr ur, ha tudná maga. Ha ismerte volna Berezi addig, a mig én nem gondoskodtam róla. Milyen ágról szakadt volt. Hát megszántam. Adtam a megtakarított pénzemből.

. . . . Sajnáltam, mert olyan szomoruan és olyan szépen tudott reám nézni és ha segítettem rajta, örvendett. Nem tudom én miért, de mikor a szomorúságát eloszlatam, mindig vele örvendeztem én is. Magamnak is örömet szereztem, ha jót tettem a hasznátalannak. Tetszik tudni, rendőr ur, nem azért, mintha. . . de én magamra keveset költök. A varrásomért pedig jól fizetnek. Nem dicsekszem vele, de elmondom, hogy uri házakhoz dolgozom s annyit keresek, a mennyiből tisztességesen megélhet az ember.

Megélhetne még kettő is. De hát szemtelen a mai világ. Nem lehet hinni senkinek. Mikor Berezi megismertem, olyan ártatlan, olyan szelíd volt. Olyan volt, — a hogy mondani szokták — mint egy darab kenyér. Reggel elkisért, este haza kísért s én a munkám árából szívesen juttattam neki és a mikor hazáig kísért, sokat beszélt nekem. Bejött a lakásunkba és folytatta azt, a mit az utcán elkezdett. Én félig lehunytam a szemem s úgy éreztem, mintha valami szépet álmodtam volna. . . . Nem azért mondom. . . . Nem bizony. Ne higgye azt senki, hogy tán. . . . Nem, a világért sem, de azért. . . . tudja az Isten, mikor megfogta a kezemet s azt mondotta „Jó éjszakát Marika!” — valami úgy szorongatta a torkamat — szinte elakadt

* Az „Apró történetek” című most megjelent kötetből.

melyekkel vádolják, sohasem mondta. Aztán kijelentette a miniszter, hogy a nyilatkozatot lojálisan elfogadja, a tanszabadságot pedig meg fogja védeni. A tanszabadság védelméről mondott szavakat a néppárton kívül az egész Ház megápsolta.

Zichy Aladár gróf gyöngén felelt. Czitátumokat olvasott föl tanulóik jegyzeteiből, melyet azok Pikler előadásából jegyeztek és Pikler tankönyveiből. A czitátumok azonban jórészt olyanok voltak, hogy a Ház derűtlenséggel fogadta, mert nem látta bennük a bizonyítást.

Wlassics erre felolvasta a jogi kar kitűnő véleményét Piklerről és ismételve védelmezte az özsabadságot. Egyébként kijelentette, hogy a jogbölcséleti tantárgyból — az ellentétes felfogás és rendszerek folytán — törülni fogja a kötelező vizsgálatot.

A Házban meglehetősen izgalom volt. A vita alatt folytonos zaj lakozott a Házban s végül a szabad-olvú párt és a függetlenségi párt többsége tudomásul vette a választ.

Május 8-án nem volt ülés.

Május 9-én tartott ülésében napirend előtt Széll Kálmán, mint belügyminiszter benyújtotta a közgazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

Kossuth Ferencz kijelentette, hogy a függetlenségi párt a delegációk választásában nem vesz részt.

Ezután a Ház általános nagy többséggel megválasztotta a delegáció tagjait. A tavalyi tagok kerültek be a bizottságba. Új tag Beksics Gusztáv, Sepsiszent-György város országgyűlési képviselője.

Háromszék vármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

— május 7.

A bizottság ülésében Pótsa József v. b. t. tanácsos főpán elnökölt s az ülés megnyitásával bejelentette, hogy dr. Székely György betegsége és Imecs János bizottsági tag elfoglaltatása miatt távolmaradásukat bejelentették.

A szakelőadók havi jelentéseiket terjesztették elő ezután, a melyekből felelőjük a következőket:

Közigazgatás.

Szent Iványi Miklós alispán az 1901. évi fősorozás eredményéről bejelentette, hogy az állítási lajstromokba felvett állítás-kötelesek száma 1843 volt. Az ujonczjuttalékra besoroztattak 646-on. A póttartalékba besoroztattak 650-gyén. Az állítási lajstromba felvett, állítás-kötelesek közül

visszahelyeztetett, töröltet, fegyverképtelenné stb. találtatott 1662.

A fősorozástól távol maradt a három korosztályból 473. Teljesen ismeretlenek száma a három korosztályban 17.

Damokos Benedek miklósvári-járási írnok Középajta nagyközség jegyzőjévé választván meg helyére járási írnokká főispán ur Pataki Ferencz szőrcsei lakos okleveles körjegyzőt nevezte ki.

Iktatóra érkezett 2142 drb.

Tizenöt napos utazási igazolvány kiadatott 223 darab, egy éves utlevél kieszközöltetett 1147 darab.

Gyámügy.

Séra Tamás, árvaszéki elnök havi jelentése szerint márczius végén az árvaszék létszáma volt 12879. április hóban gyámság alá helyezett 117, összesen 12996 személy. Ebből felszabadult teljokorúsítás által 63, nagykorúsítás által 10, férjhezmenetel által 6, halálozás által 14, együtt 93. Április végén gyámság alatt 12093 személy.

A háromszék vármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza.

Készpénz. Áthozatal márczius hóról 1197 K. 35 fl. Ehhez bevétel 2334 kor. 55 fl., összesen 6531 kor. 90 fillér.

Ebből kiadatott: együtt 5242 kor. 79 fl., melyet a bevételből levonva 1289 kor. 11 fillér, pénzmaradvány jött át május hóra. Magán-kötelezvény. Áthozatal márczius hóról 558291 kor., áprilisben kikölesönözöttetett 650 kor., összesen 558941 korona.

Adóügyek, pénzügy.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató bejelentette az ügyforgalomra nézve, hogy megelőző hóról ájtott hátralek 550, április havában jött 2413, összesen 2963 drb; ebből elintéztetett 2505, maradt elintézetlen 458 ügydarab.

Az összes ágazatokban a bemutatott kimutatás szerint április havában befolyt 185,105 korona 52 fillér, több a megelőző évi hasonhavinál 22,915 korona 52 fillérrel.

Egyenes adóban befolyt 16,843 korona 42 fillér, kevesebb a megelőző évi hasonhavinál 3587 korona 50 fillérrel.

Április hó végével hátralek adóban 390,781 korona, emelkedés 819 korona.

Április havában üzemben volt 26 mezőgazdasági szeszfőzde, ezeknél a felülvizsgálatok megtartattak.

Fogházügy, közbiztonság.

Stocker Antal, kir. ügyész jelentése szerint a közdivásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a vármegye területén lévő kir. járásbírósi fogházakban 1901. április hó utolsó napján le volt tartóztatva 31 elítélt, 12 vizsgálati, összesen 43; ezekből 33 férfi, 10 nő.

Időközben még 74 egyén volt letartóztatva.

Rabélelmezésre kiadatott 286 kor. 38 fillér.

Az élelmezés ellen panasz nem emeltetett.

A letartóztatottak egészségi állapota általában jó volt.

Bűnvádi feljelentés a hó folyamán beérkezett 79.

Súlyosabb bűneset 3 merült fel.

Törvényszéki boncolás 5 esetben volt.

Közütatás.

Csánki Gyula, kir. tanfelügyelő havi jelentését lapunk közlebbi számában ismertetjük.

Közmunka, közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök bejelentette, hogy az áprilisi időjárás a közutak fenntartására általában igen kedvezőtlen volt. Meg-megújuló ártás következtében az uttest, különösen a talaj vizes szakaszokon felpuhult s sárképződés származott a vízleocsátás állandó eszközlése mellett is. Jelentősebb közlekedési akadály azonban nem fordult elő.

A közdivásárhely—kászoni utvonalon lévő 5. számú Torjapatak-híd felszerkezetének kijavítására a szakmester utasított, míg a sepsiszentgyörgy—réty—kovászna—közdivásárhelyi vonal 1—2 km. szakaszán lévő 3. számú ártéri híd felszerkezetének helyreállítására művelőtet terjesztett alispánhoz.

A közdivásárhely—torja—büdös—bükszádi közut 15—16 km. szakaszán lévő utkaparóháznál építendő mellékpályához szükséges építési anyag nagyrésze bevásároltatott s a helyszínre szállított.

Maksa községben az új állami iskola építése nyert jelentékeny előhaladást a hónap folyamán, Nagy Mihály Sándor vállalatában s a földszinti falak nagyrésze is felemeltetett.

Kis-Borosnyó községbeni állami iskolánál a mellékpépület kitűzetett és Kreigher Péter vállalkozónak átadatott.

A pákói állami iskola mellékpépületei utófelülvizsgálatok.

Csánky Gyula kir. tanfelügyelő ur részvétele mellett Nyén községben építendő öt tantermes állami iskola építése a helyszínén felmérés és kijelölés után Pap Dezső vállalkozónak átadatott s a munkák a régi iskolaépület lebontása után folyamatba tétettek, kapcsolatban az építési telen át-

a szavam s csak későre feleltem, hogy „Magának is Berezi!” Azután lefeküdtem. Álmodtam vele, álmodtam róla reggelig, a mikor ismét hozzánk jött, hogy elkísérjen a munkába. Oh rendőr ur, milyen szép napok voltak azok, addig, — egészen addig, a míg meg nem ismerté Kandó Sárát. Hogy verje meg az Isten azt a . . . személyt! De nem baj! Azért is fizessen vissza nekem minden krajczárt. Miből vette a kalapját?, miből vette a eszmát?, miből a rojtos nyakkendőt? Itt az írás. Menjünk a törvényre, hogy legyen igazság. Ugy-e rendőr ur, hogy visszaitélik. Megállj Berezi! Találkozunk még! Aztán. aztán vissza te még!

Az arcza kipirult, a szemei lázban égtek s a pupja nem is tűnt nagyon szembe onnan a kis varró-asztal mellől. Így még szép is volt a finom, álmag arcz, melynek sápadtságát az izgalom tüze egészen áthevítette.

A rendőrt nem sokat érdekelte a varró-kisasszony monológja; mert az alatt, a míg beszélt, nagy buzgalommal rendezte a kézbesítő íveket s csak az utolsó szavakra jegyezte meg kellő szakértelemmel:

— A törvény előtt kiderül a kutyamajuság!

Aztán tovább ment. Mari kisasszony pedig az idézvényt egy gonbostüvel az ablak függönyére tűzte és a tárgyalás napjait gyakran ideges mozdulattal kiáltott fel:

Megállj Berezi! Találkozunk még!

A tárgyalási terem előszobájában várakoztak a peres felek. Mari kisasszony is ott ült közöttük. Egyszerű, de izléses tiszta fekete ruhába volt öltözve, mintha temetésre ment volna.

A hivatalszolga kikiáltott:

— Kapos Mari — Varga Albert.

A következő perczen a pörös felek a bíró előtt állottak:

A leány kissé félénk volt. Élénk szemeit idegesen jártatta körül a teremben, de Varga Albert formás külsejét állan lán körülte tekintetével. Mintha félt volna az alperes ur esinos, de szörnyen üres fejét viszont látni.

— Adja elő a kisasszony panaszát — mondá a bíró.

A kis pupos egészen összerendezte, arcza elsápadt s vértelen ajkai hang nélkül mozgottak. Végre lassan, szaggatottan mondá:

— Varga tartozik nekem azzal az összeggel.

— Micsoda összeggel? szólalt meg az alperes.

A bíró leintette:

— Akkor feleljen, a mikor kérdezem!

A fiatal ember elhallgatott. A bíró az aktába mélyedt. Mari kisasszony e rövid esend alatt Varga ur arczára tekintett és szemeik találkoztak.

A leány szíve lázasan vert. Egy pillanat alatt felrajzott lelkében a mult emléke s szíve esordultig volt érzellemmel. Ajkai csukva maradtak, de szemei bősélték: Jer vissza! Szeretlek! Imádlak. Rabszol-

gád, kutyád leszek, dolgozom érted éjjel-nappal. Minden a tied, minden utolsó garasomig, utolsó csepp véremig. Csak azért jöttem ide, mert látni akartalak, mert reméltem, hogy újra visszatérsz.

Varga ur szemében hideg, gunyos megvetés ült, mintha mondta volna: Rám akarsz kötni magad, te nyomorék, esunya pupos. Szántalak, de soha sem szerettelek.

A bíró megszólalt:

— Varga ur elismeri. . . . ?

A fiatal ember határozottan felelte:

— Igen! Tartozom és fizetek.

A leány felszisszent fájdalomában, de büszksége győzött érzelmén. Főlemelte fejét s szemei lángoltak, a mint mondá:

— Ez az ur nem tartozik semmivel!

— Akkor miért hivatott ide? — Kérdezte a fiatal ember.

A leány mellője lépett a hangja szinte zokogott a felindulás miatt, a mint halkán mondotta:

— Mert tudtadra akartam adni, hogy tartozol, — de fizetni nem tudsz többé soha, soha.

Aztán gyorsan, semmire se várva, könyös szemmel ment ki a teremből végig az utcán, mintha egy koporsót kísérne, melybe csalódott szívének szerelmét zárta.

follyó patak szabályozásával és az iskolatelek elkerítésével.

A sepsiszentgyörgyi új mentelep tervezése és műszaki művelete további folyamatban van.

Folyó ügyek.

A fotos-martonosi községi tanítóválasztás ügyében a községi iskolások felebbezése folytán, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Káta György tanító megválasztását megsemmisítette és új választást rendelt el, a minnek értelmében a közigazgatási bizottság az új választás megtartása iránt határozott.

*

Dr. Sinkovits Ottó, biz. tag javaslata folytán a kolozsvári m. kir. posta- és táviratigazgatóságot a közigazgatási bizottság megkereste, hogy Kézdivásárhely város területén új levélgépjűtő-szekrényeknek nagyobb számban való felállítása iránt intézkedést tegyen.

A Ludovika-Akadémia zászlószentelése.

Budapest, május 8.

Ma tartották a Ludovika-Akadémia zászlószentelési ünnepélyét. Az egész székes főváros zászlódiszt öltött erre az alkalomra.

A zászlószentelő és hódoló ünnep reggel öt órakor vette kezdetét. A növendékek tanáraikkal egyetemben teljes díszbe öltözködtek. Fél tíz óra felé érkeztek a Ludovika elé a nagyméltóságok és előkelőségek. Ott voltak: Száll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Lukács László és Wlassics Gyula miniszterek, Gromon Dezső államtitkár, Szapáry Gyula gróf, Zichy Jenő gr. valóságos belső titkos tanácsosok, Jókai Mór, Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány, számos országgyűlési képviselő, stb. A fogatok torlódása közt ott volt a honvédség főparancsnokáé, József kir. herceggel ért a Ludovika elé. A király érkezése előtt tíz perczel tündt föl Frigyes kir. herceg kocsija, ki szintén honvédszár tábornoki egyenruhát visel.

A király megérkezése után sorban jelentkeztek: József főherceg a honvédség főparancsnoka, Fejérváry Géza bíró honvédelmi miniszter és Nyíri Sándor az Akadémia parancsnoka. Majd a kivonult csapatokat szolgált meg a királyi sátorba vonult. A zászló a legnehezebb fehér selyemből készült, nemzetiszínű csipkével van szegélyezve és egyik oldalán a magyar állami címert, a másik oldalán a királynak koronaékes monogramját tünteti fel. A zászlóanyát Mária Augustza főhercegnő, József Ágost főherceg feleségét, aki Gizella főhercegnő leánya, lelkesen megéljenozte az utoza, ő nyájas mosolylyal és udvarias meghajlással köszöntö meg a közönség óvázióit. A főhercegnő világos selyem ruhát viselt.

A Budai Dalárda himnuszot énekelt.

Nyíri ezredes mondott ezután beszédet, melynek végeztével a zászlót átadta a növendékeknek, a kik elfeliloztak a király előtt.

Most József kir. herceg lépett elő s megköszönte a királynak a zászlót, mely alá seregleni fognak ezentul azon ifjak, a kik hivatalva vannak a magyar honvédség tisztikarát kiegészíteni. Tántorithatatlan hűséggel, gyermeki szeretettel, rajongó ragaszkodással viseltetünk — végezte szavait — felséged iránt: a kit az Isten éltesen sokáig!

A király a beszédre a következőket válaszolta: Tudatában voltam azon érzelmeknek, melyeknek itt kifejezést adtak. A mindenható áldja meg a közös törekvésünket a haza javára!

Felédhetetlen jelenet következett erre. Az összes tábornokok és tisztek magasra emelték csákójukat és hosszasan, harsány hangon éljenozták a királyt, a ki könnyekre megindultan fogott kezét József kir. herceggel.

Diszmenet zárta be az ünnepélyt. Délután díszbeöltözten, melyen részt vettek József, Frigyes és József Ágost kir. hercegek. A királyra mon-

dott pohárköszöntőt 24 ágyulövés kísérte. Este 9 órakor fényes bál volt a Ludovika-Akadémia dísztermében.

CSARNOK.

Kézdivásárhelyi különlegességek.

Egyik érdekes munkatársa lapunknak, arra szánta el magát, hogy összegyűjti a lapok útján közkinceset teszi mindazt, a mi városunkban és megyénkben különlegesség számba megy. Most egyszerre két ilyen ritkaságot mutatunk be. Az első a „Brassói Lapok”, a másodikat a kolozsvári „Ujság” nyomán, teljes eredetiben.

I.

A kézdivásárhelyi Ikarusz.

Daedalusz megtanította a fiát, Ikaruszt repülni. Ikarusz azonban nagyon közel ért a naphoz, a viasz leolvadt a szárnyáról és ő a tengerbe pottyant. Ennek idestova néhány ezer esztendeje. — Ikarusznak sok utódja van, sőt egy utódja Kézdivásárhelyen is akadt, Köpeczi Bócz József odaváló rendőrkapitányról van szó, körül a minap írták meg, hogy ő is foglalkozik a repülőgép problémájával. Rajta tultett egy kézdivásárhelyi kereskedő, ki tényleg megpróbált repülni és jóval régebben történt az ő esete, (mely a szó szoros értelmében „eset”). Ez a kézdivásárhelyi Ikarusz csinált magának két hatalmas szárnyat, a mit udvarának libái keserültek meg. Szép szárny volt, olyan mint a sasé. De Ikarusznak azt is látta, hogy a madaraknak nem csak szárnya, de tollazata is van. A természet ujjmutatásán indulva, teleragasztotta hátát, mellét, fejét, orrát, fülét, kezét, lábát pihével, tollal. Két legény a háttára erősítette a szárnyat. Ikarusz meglóbálta a karját és úgy tetszett neki, hogy már szinte repül. Felmászott a csúra tetejére, hogy nagyobb lendületet végezhesen. Mikor már a csúrtetején volt, kisse megszallta az aggodalom, tehát a tetejére köteleit kötött és a kötelek leelőg végét két markos legény közébe nyomta, mondván:

— Ha nagyon messzire találóok repülni, huzatok vissza!

Erre kitárta a két karját, felnézett a levegőbe és nagyot ugrott a nap felé. — Tudja Isten, hol, merre járhatott, de egyszerre csak szilárdat érzett maga alatt. Fő volt körülötte, megismerte a pástortáskát, zsályát, boglárkát és sejtette, hogy a földön van. Ebben a hitében megerősítette a két markos ember, kik nagy igyezzettel láttak hozzá, hogy elevenre dörzsöljék. Szóval, repülése úgy végződött mint Ikarusé, csak szerencséjére nem volt alatta tenger, hanem az erdélyi anyaföld, mely visszafogadta a hűtlenné vált, de megérté fiut.

II.

Vihar-harmonium.

Érdekes zenei találmányról ad hirt egyik brassói levelezőnk. Egy ottani technikus olyan hangszert komponált, mely központi fűtőkészülék módjára képes zenével ellátni egy ház lakosztályait. E hangszer, melyet feltalálójá „vihar harmonium”-nak keresztelt, egy körülbelül 2—2 és fél méter hosszúságú és 50 centiméter szélességű, száraz fenyőfa-szekerényből áll, melyben felszerelt oktávokig vannak elrendezve az orgona- illetve harmonium-sípek. A szekrény 8—10 kerek nyílással bír, melyek átmérője mintegy 10 cm. s e nyílásokat bádogosóvak kötik össze egy nagyobb terjedelmű, szinten bádogból készült Z alakú szélfogóval. Ezt a készüléket a házak fűtelére kell rögzíteni, olyan helyre, a hol a szél könnyen járja és természetesen jobb és bal oldalán el kell látni megfelelő szélkakasokkal. A vihar-harmonium minden egyes pipjától sodronyok vezetnek le a szobákba, a hol esinos asztalkára erősített billentyűzettel vannak egybekötve. Most már ha a legesekelebb szél is lengedez, úgy a szobában, mint a szabadban levő hallgatóság gyönyörködhetik játékuiban — s mondanunk sem kell, hogy erősebb szél vagy éppen vihar idején az összhang csak annál változatosabb lesz. Az érdekes

hangszer feltalálójá Kézdivásárhelyen rendőrkapitány s köpeczi Bócz Józsefnek hívják a ki már több hasonló találmányával nyert, szabadalmat és keltett feltűnést. Van többek közt egy repülőgép is. Mint értesülünk, a vihar-harmoniumot illetőleg a feltalálójá a bécsi Mariahilfer-féle harmonium-gyárral lépett tárgyalásba odavitté találmányát. (Jól tette. A magyar meg se érti a központi zene előnyeit.) Egy ilyen harmonium-berendezés — a feltaláló eddigi számítása szerint — állig fog kerülni 400, 500 koronába. — Ki hitte volna, hogy ilyen nagy kincs-bánya ez a mi kis városunk?!

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A király Szabó István, esikszeredai kir. törvényszéki jegyzőt — mint lapunkban is jeleztük — kinevezte a esikszeredai kir. törvényszékhez kir. albiróvá. Mint a „Csiki Lapok” írja ilyen nevű jegyző Csikszeredában nincsen, így tehát a hivatalos lap tévesen közölte e kinevezést.

— **Kinevezés.** Fodor Aladár kir. járásbíróági irnokot a m. kir. igazságügyi miniszter kinevezte, illetőleg áthelyezte hasonló minőségben a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróághoz.

— **Eljegyzés.** Dr. Török Andor, Kézdi-Vásárhely ifju polgármestere f. hó. 8-án tartotta eljegyzését városunk egyik előkelő szépségével: Jakab Beatrixel, Jakab István takarékpénztári vezérigazgató és neje Zakariás Vilma urhölgy bájos ifju leányával. Az őszinte vonzalmon alapuló szép frigynek legyen örökös kísérője: a boldogság.

— **Estély.** A sepsiszentgyörgyi jótkönyv nőegylet, Potsa József v. b. t. t., főispánnak, mint a nőegylet tiszteletbeli elnökének, születésnapja alkalmából folyó hó 14-én, a városház dísztermében estélyt rendez akövetkező ügyesen összeállított műsorral: Képlet, alakítják: Gödri Irén, Szász Ilonka, Szász Ilonka, Szász Erzsike kisasszonyok. Szavai Sükösd Vilma kisasszony. Szerettek, férfi-quartett. Irta Engeszer M. Előadja: Bartha Ignác, Bathó János, Csinádi Lajos, Fejér Domokos, György Béla, Hadnagy Antal, Jakab Álmos, Köntös Sándor, Nagy István és Spitzer József urakból álló magán dalkar. Tánca.

— **Új parancsnok.** A sepsiszentgyörgyi m. kir. mentelep parancsnokául Schweikofsky Gusztáv százados nevezetett ki. Az eddigi parancsnok: Visegrády Béla százados jelenlegi minőségében, áthelyeztetett Alsó Szombatfalvára, Fogarasmegyébe.

— **Képviselő-testületi ülés.** Kézdi-Vásárhely város képviselőtestülete f. hó 9-én, Dr. Török Andor polgármester vezetése alatt közgyűlést tartott, melyről részletes tudósítást lapunk jövő számában adunk. Most csak a közgyűlés egy kedves mozzanatáról akarunk beszámolni. Az indítványok során Dobay János főjegyző ékes szavakban üdvözölte a képviselőt nevében Dr. Török Andor polgármestert eljegyzési ünnepélye alkalmából s a közgyűlés tagjai lelkes éljenzéssel adtak a kifejezést szerencsekívánataiknak, élénk jelöl az őszinte ragaszkodásnak és szeretetnek, melylyel az ifju polgármester iránt viseltetnek. A polgármester természetesen meghatóttan mondott szíves köszönetét a kitüntető figyelemért.

— **Egyházi képviselőválasztás.** A lézfalvi ev. ref. egyházközség a napokban tartott közgyűlésében a kézdi-egyházmegyébe képviselőjéül egyhangulag Hottze Imrét, az ottani községi iskola kitűnő tanítóját választotta meg.

— **A fagyos szentek.** A gazdaközönség örökös rémeinek a 3 fagyos szentek: Pongrácz, Szerház és Bonifácznak vasárnap, hétfőn és kedden lesz napjuk és természetesen már napok óta száll az ég urához a gazdák imája, hogy ne legyen zivatar, ne legyen hideg szél, ne legyen fagy, hanem napsugaras szép meleg idő. Ám egy kis hűvös szél már jelentkezett sőt pénteken este zivatar is volt, menydörgéssel és villámlással, mindazonáltal van reményeségünk, hogy e kritikus napokat minden nagyobb veszély nélkül éri át a gazdaközönség.

— **Az első májalis.** A kézdivásárhely-kantai róm. kath. gymnasium ifjusága, mint már jeleztük

a „gymnasium alaptörvényének“ növelésére Nagyméltósági hatálykai Potsa József v. b. t. t., es. és kir. kamarás Háromszék vármegye főispánja és Máltósági Pál István apát-kai onok, előadó védnöksége s Főtisztelendő: Hassák Vidor gymnasiumi igazgató elnöklété alatt f. hó 16-án, a Nagy Ferencz ur réjtében műsorral egybekötött zártkörű tavaszi mulatságot rendez. E mulatságra mindazok, kik esetleg meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak ez uton tisztelettel meghívotnak. Belépő díjak: Személyjegy 1 K. 20 fillér. Családjegy 3 korona. Felülfizetéseket a leghalásabb köszönettel fogad s hírlapilag nyugtázza a rendezőség. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a következő vasárnapon (19.) lesz áttéve. Ismételtelen melegen ajánljuk a közönség szíves támogatásába e minden tekintetben sikerülneik ígérkező mulatságot.

— **Új levélgyűjtő szekrények.** Kézdivásárhely város területén még jelenleg is az ó-korból fennmaradt és könnyen fölnyitható postai levélgyűjtő szekrények vannak használatban. Nem régen is megtörtént — értesülésünk szerint, — hogy egy iparostanonez bélyeg gyűjtő szenvedélyét kielégítendő, a szekrényeket az éj csendjében rendszeresen fölnyitogatta, leveleket kiszedegette s raktárában halomra gyűjtötte; míg gazdája e csínyen rajta nem kapta. A közönség érdeke ekként nem lévén biztosítva, Háromszék vármegye közigazgatási bizottsága

mult keddi üléséből, Dr. Sinkovits Ottó közgazdasági előadó megokolt előterjesztésére, megkeresést intézett a kolozsvári kir. postaigazgatósághoz, hogy az elavult szekrények sürgősen cseréltesse ki biztosabb és modern levélgyűjtő szekrényekkel.

KÖZGAZDASÁG

I.

Állatorvosi szakszolgálat a marharakodó állomásokon.

148. §. A vasuton vagy hajón szállított állatok vizsgálatát minden marharakodóul engedélyezett vasuti vagy hajóállomáson a m. kir. földművelésügyi miniszter által oda szakértőül kirendelt állatorvos végzi.

154. §. A kirendelt szakértő akadályoztatása esetén helyettesítéséről az I. foku hatóság gondoskodik.

155. §. A vasuti és hajóállomásokon (a szarvasmarhák kivételével, melyek eddig is a vizsgálat kötelezettsége alatt állottak) a lovak, öszvérek, szamarak, sertések, juhok és kecskék is megvizsgálandók a berakásnál. (Jegyzet: az 1888: VII. t. cz. 20. §-ának e) pontja értelmében a kirakásnál csak akkor, ha az állatok más országból érkeztek.)

156. §. Azon állatszallítmányok, melyek fel- vagy lerakása a kirendelt szakértők jelenlétéből és vizsgálata mellett eszközölendő, felrakás esetén a fél által 24, de legalább 12 órával előbb, vásárok alkalmával 6, de legalább 3 órával előbb, lerakás esetén pedig az állomási főnök által a szállítmány megerkezése után azonnal a szakértőknek bejelentendő.

Ugy a fél, mint az állomási főnök részéről rövid uton, írásban vagy táviratilag nyert meghívás vétele után a szakértőül kirendelt állatorvos elfoglaltsága mérvéhez képest a vizsgálat mikor leendő eszközöléséről a felek kívánságához képest és annak költségére táviratilag, különben pedig írásban értesíti.

A mennyiben pedig hivatalos elfoglaltságánál fogva a vizsgálatot a szállító fél által kijelölt időben nem végezheti, ezt annak haladéktalanul tudomására hozza s egyidejűleg a szállításról helyettesít értesíti. Vizsgálata idejének beosztásánál figyelemmel tartozik lenni a szállítást teljesítő vonat vagy hajó közlekedésére.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jancsó Mózes.

Főmunkatárs: Vajna Károly.

Hirdetések.

Valódi bort

venni akarók kérjenek árjegyzéket:

Szekely borkereskedéstől

Szekely-Keresztur.

(50. 5—5.)

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment, Capsici comp.
egy régi kipróbált háziorvos, amely már több mint 30 év óta megbízható bőrdorzsálóalkalmazatát köszvényes, csúszás és meghűléseknek.
Intés. Silányabb utánzatok miatt be-
vásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ cégjegyzésre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ügy-
szólván minden gyógyszerárban kap-
ható. Főraktár: Török József gyógy-
szerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Uj mosó intézet.

Tis telettel hozom a n. é. közön-
ség becses tudomására, hogy Kézdi-
vásárhelytől, özv. Szotyori Jánosné
339 sz. házában a mai kornak megfelelő
fehérnemű tisztító
és mosó-intézetet
nyitottam. (72 1—1.)
Elvállalom e szakba mindenféle
fehérneműnek a mosását, tisztítá-
sát, vasalását a legújabb osabb árak
mellett.
A ruhák tisztítása Chlor mész
nélkül kristály keményítővel törté-
nik, miáltal azok nagyon megki-
mélve lesznek.
Vasalónál Budapestről szerződöt-
tem, ki ott a legnagyobb üzletek-
ben működött s így azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy még a leg-
kényesebb igényeket is teljes
megelégedésre elégíthetem ki.
Tisztelettel:
Percze Ferencz,
férfi szabó és mosó intézet tulajdonos.

Uj mosó intézet.

131.564. VII. a. sz. m. kir. Belügyminis ter.

Erdély legkitünőbb új ásvány- és gyógyvize: Bodok sűtőpataki

„VILMA-FORRÁS.“

A „Vilma-forrás“ vize egyike a legkedvezőbb vagyis ösz-
szetételű földes alkalikus ásványvizeknek. Mint gyógyviz or-
vosi tekintélyek által javallva van: a légző szervek és gyomor
hurutos bántalmainál, emésztési hiányoknál, étvágytalanság-
nál, a húgyszervek hurutos bántalmainál, esont köpözedsé-
nél és Brighth kóránál stb.

Mint élvezeti víz kristály tisztasága és kellemes savanykás
ízénél fogva páratlan ásványviz.

BIZONYÍTVÁNY.

A sűtőpataki „Vilma-forrás“ ezim alatt forgalomba
lévő gyógyvizet sikerrel alkalmaztam mind ama betegségekkel
szemben, melyek ellen hasonló összetételű ásványvizek szoktak
alkalmaztatni.

Kolozsvárt, 1901. április 12-én.

Professor Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

Főraktár: Kovács Sándor urnál Kézdivásárhelyen.

Szétküldési központ: Seps-Bodok.

Barabás Ferencz,

21. 0—2. gyógyszerész, a „Vilma-forrás“ kezelője.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak
akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-
széknel bejegyzett „apáca“-védjeggyel van ellátva.
Földmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-,
gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbálveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcsse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operá-
ciókat a legtöbb esetben fölőlegessé teszi. E kenőc-
ssel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont-
szut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású min-
denféle seb gyógyulásánál.

Próbálveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Övakkodjanak utánzatoktól és kerüljék az ériekte-
len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz,

Prograda, Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a házban tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzatát
a törvény üldözi.

Isigoac,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken (Arma-
Milaño,
A. Bertolini,
Malmö, Sorrie,
Apot. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
C. Fredet,
Nápoly. Palermo.

Páris,
Pharmacie
francoise, 1 & 8,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Daprey, 11,
Rue des Francs
Bourgeois.

Prága,
Róma,

Corso, Agenzia
del Policlino.

Boubaix,
Pharmacie
F. Gerrat.

Sarajewo,
Szege.

Temesvár.

Triest. Velenoe.

Vionno. Zürich.

43. 49—52.

Csak ezzel a tör-
vény. bejegy-
zett védjeggyel
valódi.

57474

Magyar szab. találmány.

„IDEÁL“

A jelenkor legegészszerűbb

és legelegánsabb

Czipője.

(2—0 69.)

Kapható: Fejér Lukács fiainál Kézdi-Vásárhelytől.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél Kézdi-Vásárhelytől.